IKSE • MKOL

Mezinárodní komise pro ochranu Labe
Internationale Kommission zum Schutz der Elbe

2008 - 2010

Dne 1. ledna 2011 převzala předsednictví v Mezinárodní komisi pro ochranu Labe (MKOL) Česká republika. Novým prezidentem se stal pan RNDr. Pavel Punčochář, CSc. Za působení a angažovanost ve funkci prezidenta MKOL v uplynulých třech letech patří poděkování panu Dr. Fritzi Holzwarthovi.

V předkládaném souhrnu připravil sekretariát MKOL přehled nejdůležitějších výsledků širokého spektra úkolů Komise v letech 2008 – 2010 a chtěl by na tomto místě poděkovat všem, kteří přispěli k úspěšné mezinárodní spolupráci.

2008

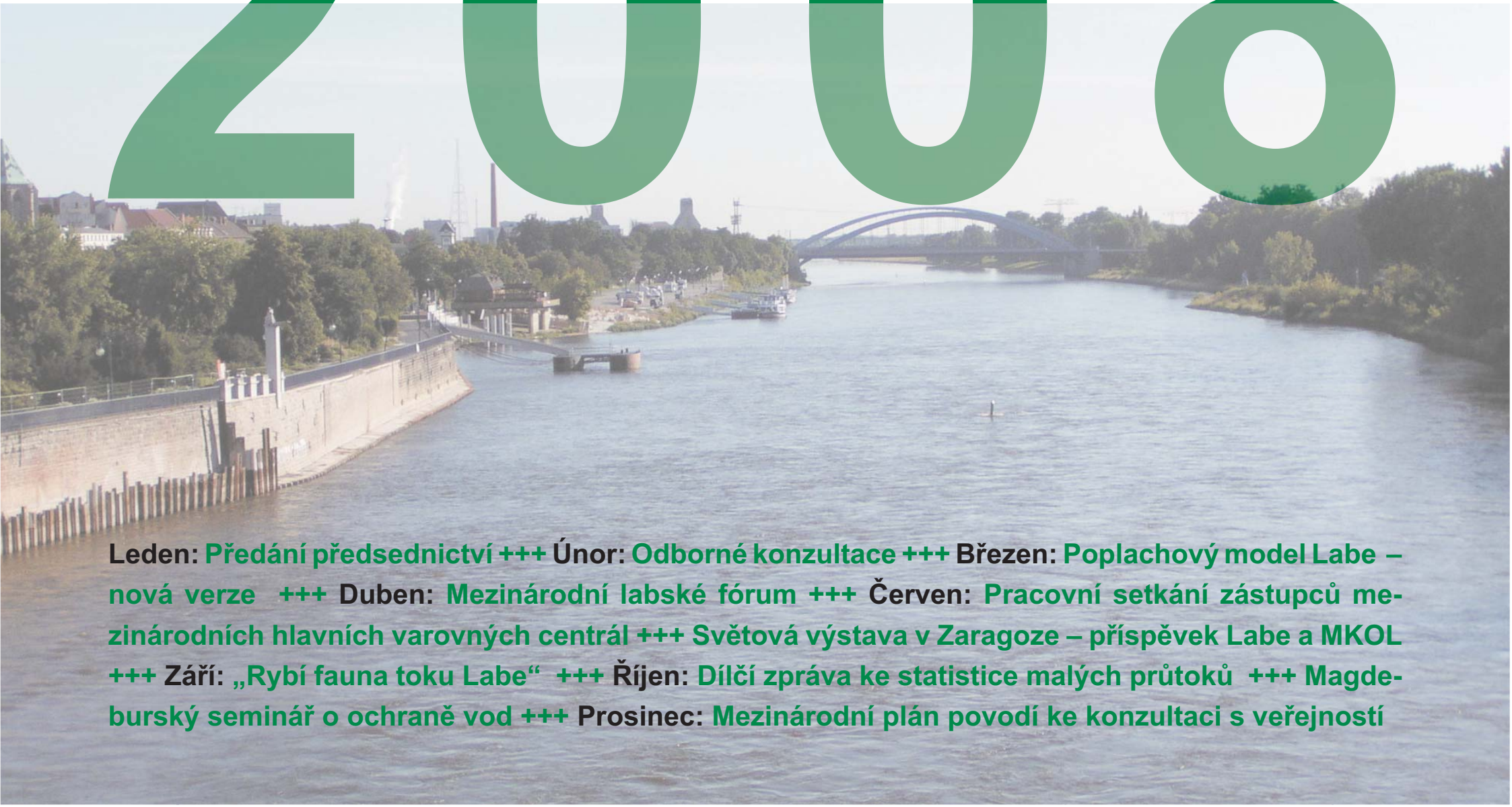

Leden: Předání předsednictví +++ **Únor:** Odborné konzultace +++ **Březen:** Poplachový model Labe – nová verze +++ **Duben:** Mezinárodní labské fórum +++ **Červen:** Pracovní setkání zástupců mezinárodních hlavních varovných centrál +++ Světová výstava v Zaragoze – příspěvek Labe a MKOL +++ **Září:** „Rybí fauna toku Labe“ +++ **Říjen:** Dílčí zpráva ke statistice malých průtoků +++ Magdeburský seminář o ochraně vod +++ **Prosinec:** Mezinárodní plán povodí ke konzultaci s veřejností

Leden

Předání předsednictví

Dne 10. ledna 2008 v Magdeburku předal pan RNDr. Pojer oficiálně předsednictví v MKOL panu Dr. Holzwarthovi.

2008

Únor

Odborné konzultace

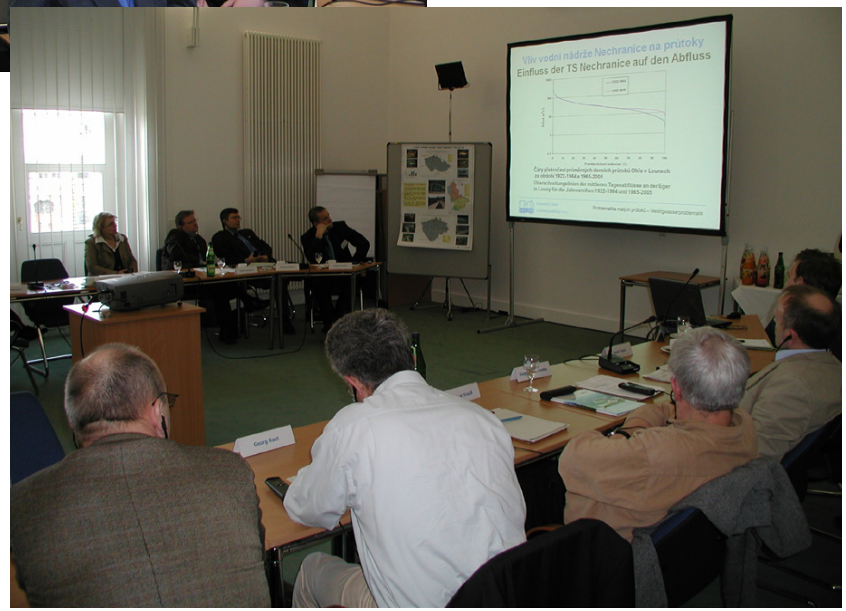

Rámcová směrnice o vodách klade velký důraz na zapojení veřejnosti do procesu plánování v oblasti vod.

Významné problémy nakládání s vodami v povodí Labe byly projednány s uživateli vody a zájmovými skupinami z České republiky a Německa v rámci dvou odborných konzultací v únoru 2008 v Drážďanech.

2008

Březen

Poplachový model Labe - nová verze

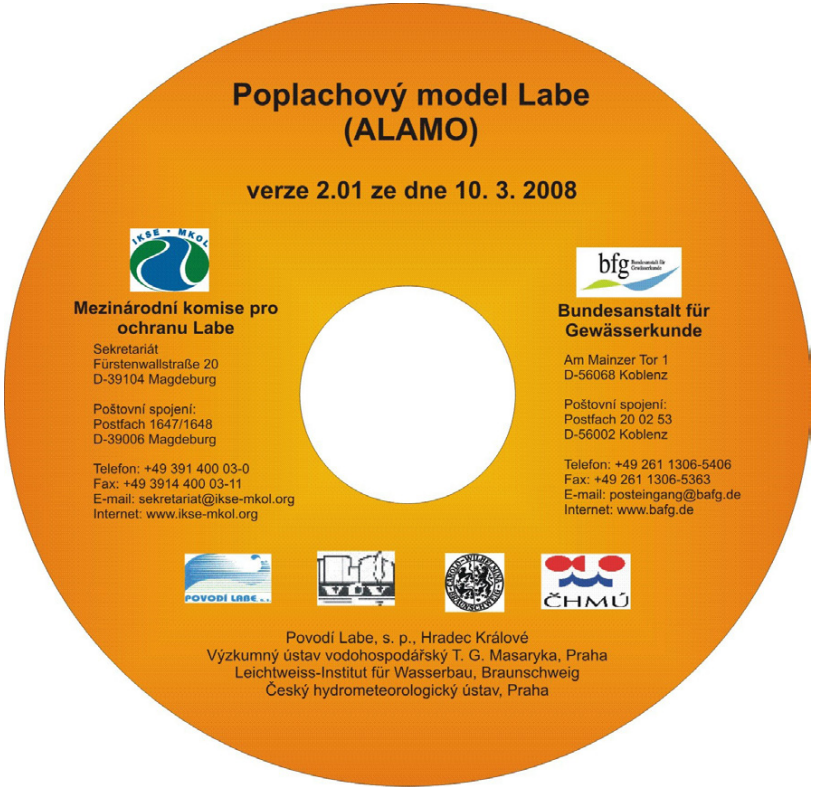

V březnu 2008 byla dokončena nová verze „Poplachového modelu Labe“ (ALAMO), který je od roku 2004 součástí „Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe“. Tento model umožňuje odhad rychlosti šíření vln znečišťujících látek v Labi v případech závažného havarijního znečištění vod.

2008

Duben

Mezinárodní labské fórum

Mezinárodní labské fórum 2008 se uskutečnilo formou jednání zástupců významných uživatelů vody, zájmových sdružení, státní správy a MKOL. Fórum se konalo ve dnech 28. – 29. dubna 2008 v Drážďanech.

Tématem Labského fóra byly tyto významné problémy nakládání s vodami v povodí Labe:

- významné látkové zatížení
- morfologické úpravy povrchových vod
- odběry a převody vody

2008

Červen

Pracovní setkání zástupců mezinárodních hlavních varovných centrál

MKOL uspořádala v červnu 2008 v Magdeburku pracovní setkání zástupců mezinárodních hlavních varovných centrál a institucí zodpovědných za použití „Poplachového modelu Labe“ v případě závažného havarijního znečištění vod.

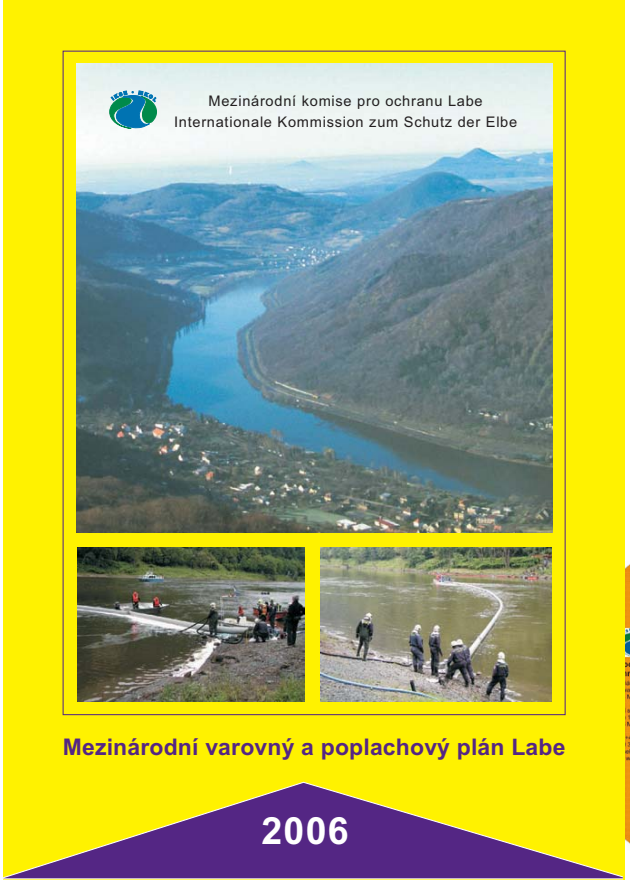

Hlavními cíli setkání byly:

- představení nové verze „Poplachového modelu Labe“
- vyhodnocení zkušebního provozu modelu
- výměna praktických zkušeností
- navázání bližších kontaktů mezi zástupci institucí, které jsou zapojeny do „Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe“.

2008

Červen

Světová výstava v Zaragoze – příspěvek Labe a MKOL

Pozitivní vývoj na Labi za posledních takřka 20 let, o který se významnou měrou zasloužila i MKOL, byl představen v rámci německého pavilonu na světové výstavě EXPO 2008, která se konala od června do září 2008 ve španělské Zaragoze.

2008

Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe

Září

„Rybí fauna toku Labe“

Publikace představuje stav rybích společenstev v Labi, zjištěný na základě obsáhlých souborů dat v České republice a v Německu.

Obsahuje také přehled koordinovaných metod dokumentování rybích společenstev a hodnocení jejich stavu podle Rámcové směrnice o vodách na základě druhového složení, četnosti a věkové struktury, včetně popisu a grafického znázornění prostupnosti toků. Vedle toho jsou představeny předběžné operativní cíle pro první období plánů povodí, které by měly vést ke zlepšení dosavadního stavu.

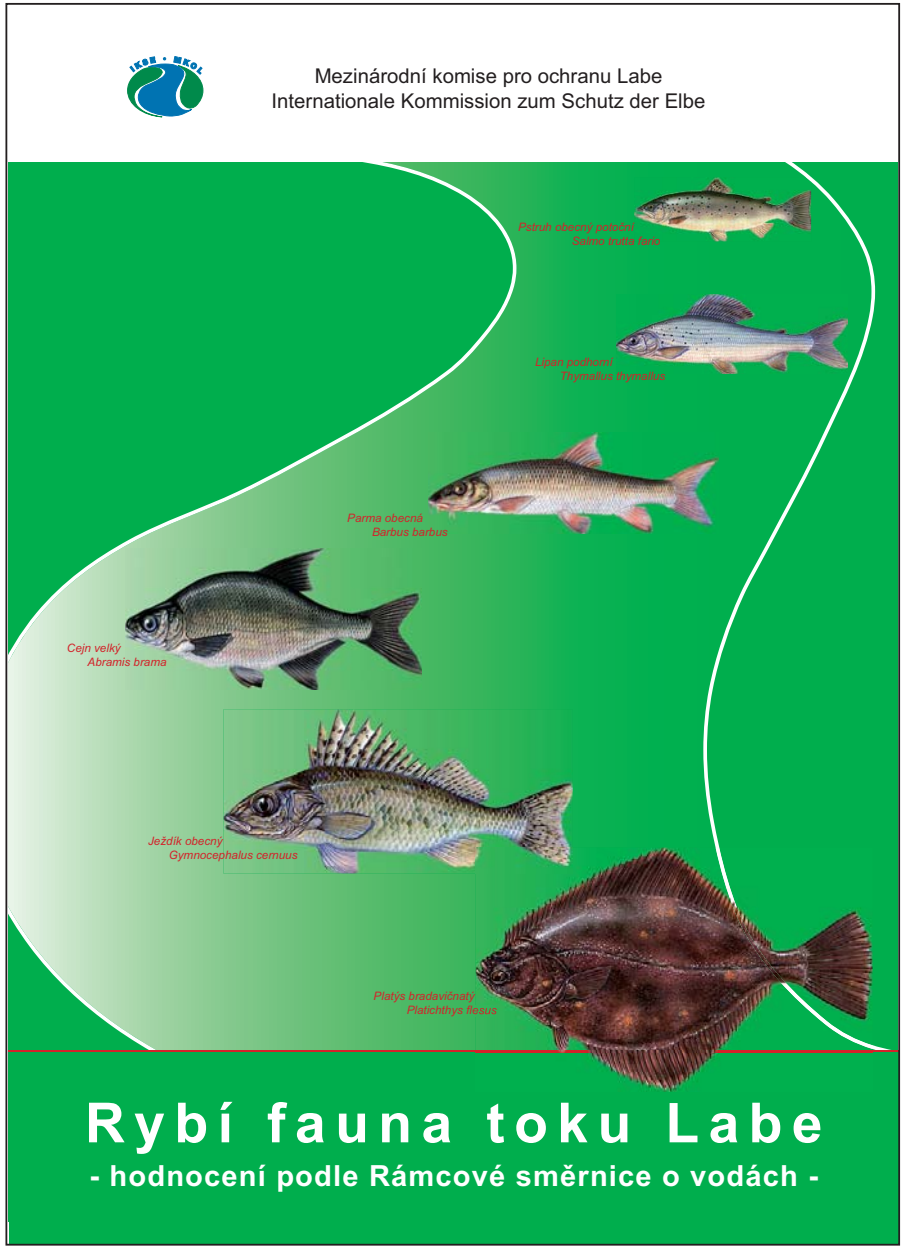

2008

Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe

Říjen

Dílčí zpráva ke statistice malých průtoků

Pro Labe a jeho přítoky byly zpracovány charakteristiky malých průtoků pro období 1961 – 2005. Hlavní pozornost byla věnována popisu současného hydrologického režimu a porovnání s hydrologickým režimem v období 1931 – 1960.

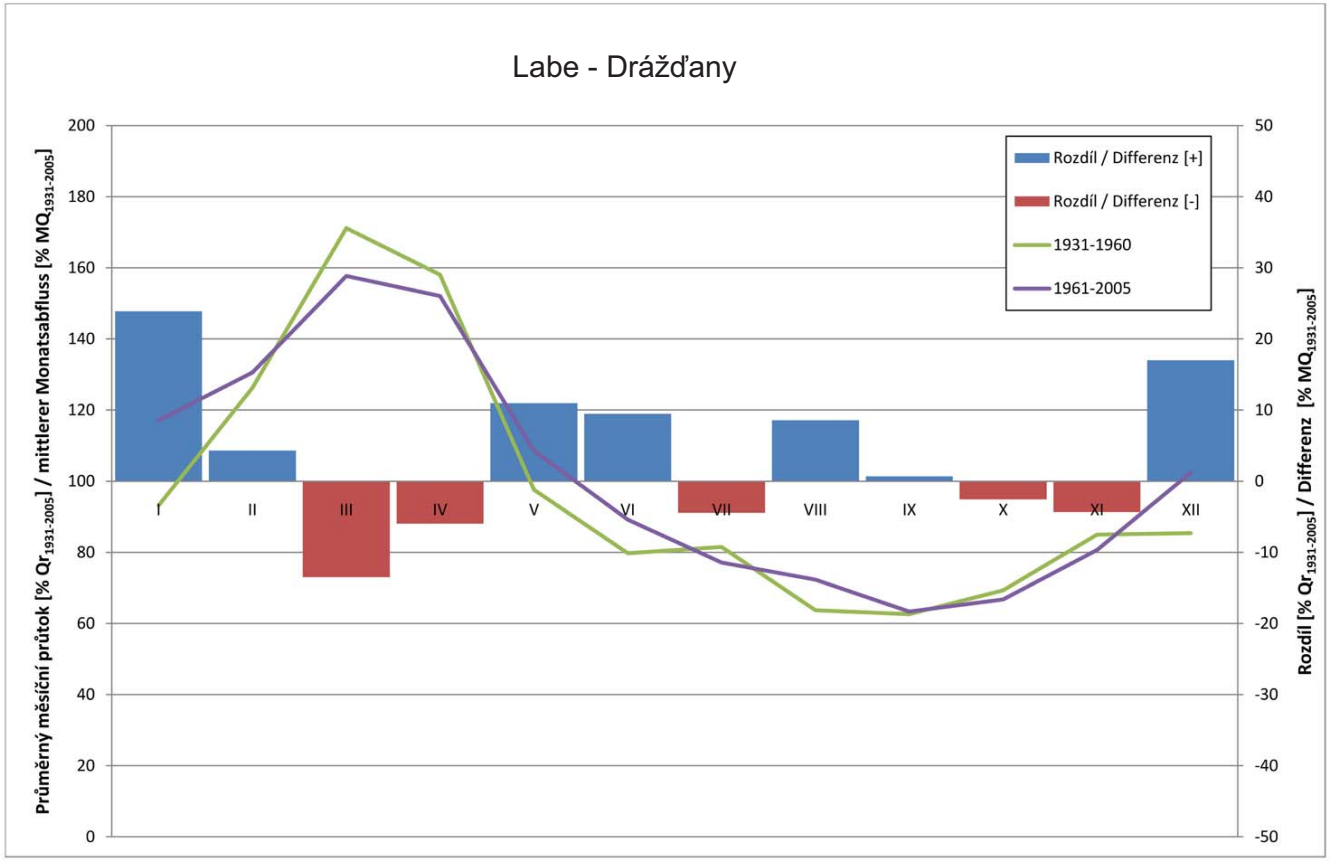

2008

Říjen

Magdeburský seminář o ochraně vod

V říjnu 2008 se v Magdeburku konal 13. Magdeburský seminář o ochraně vod s více než 250 účastníky z České republiky, Německa, Polska a Rakouska. Na semináři bylo zastoupeno celkem 56 referentů s odbornými příspěvky, bylo prezentováno 60 posterů a uskutečnily se dvě odborné exkurze.

MKOL podporovala hlavního organizátora, Středisko výzkumu životního prostředí H. Helmholtze (UFZ), při přípravě a realizaci semináře. Komise byla na semináři zastoupena dvěma přednáškami a dvěma postery sekretariátu k výsledkům implementace Rámcové směrnice o vodách v Mezinárodní oblasti povodí Labe a k nové verzi 2.01 „Poplachového modelu Labe“.

2008

Prosinec

2008

Mezinárodní plán povodí ke konzultaci s veřejností

V prosinci 2008 byl na internetových stránkách MKOL zveřejněn návrh části A „Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe“ k připomínkám veřejnosti podle článku 14 Rámcové směrnice o vodách Evropského společenství.

2009

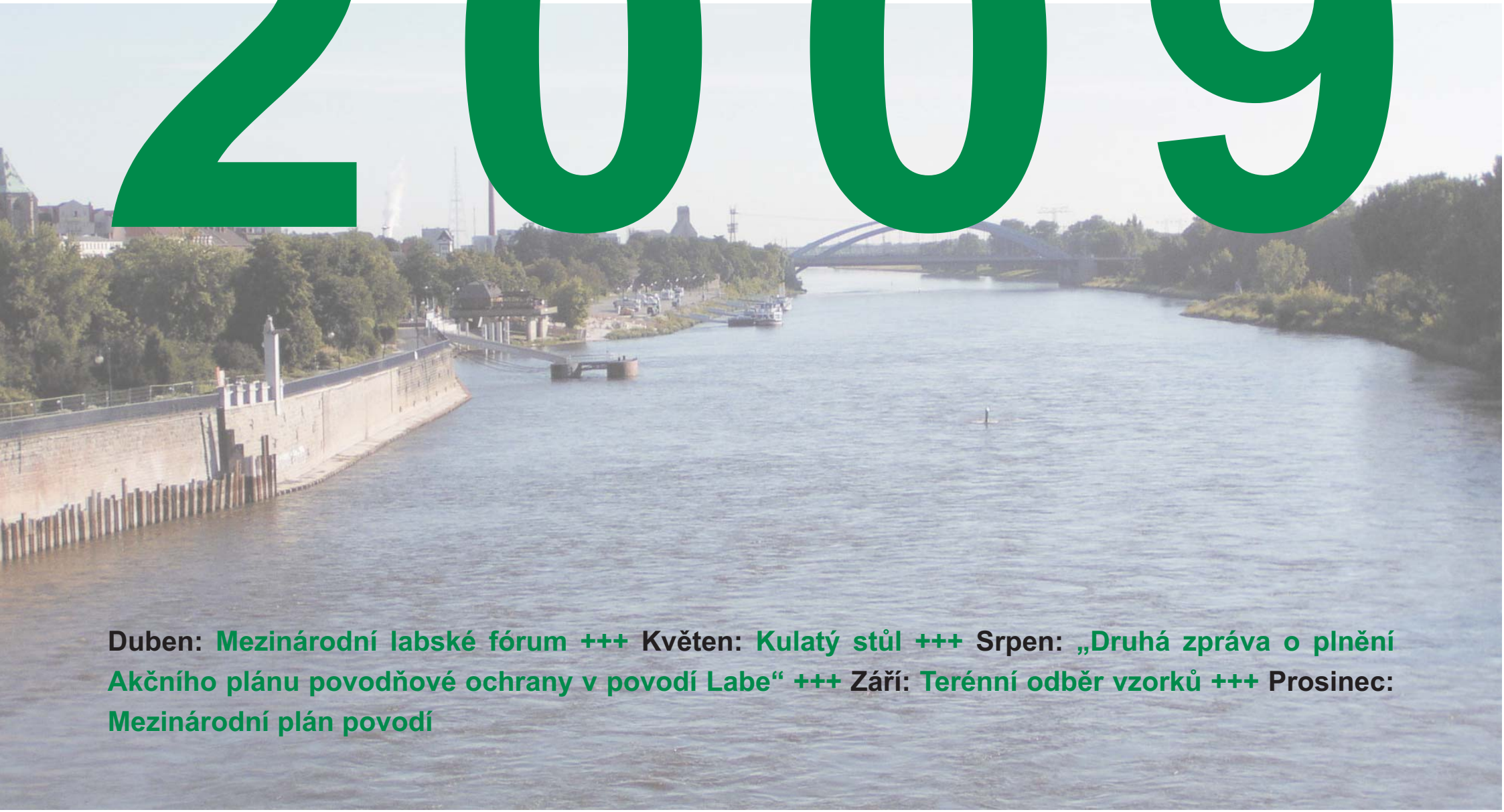

Duben: Mezinárodní labské fórum +++ **Květen:** Kulatý stůl +++ **Srpen:** „Druhá zpráva o plnění Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“ +++ **Září:** Terénní odběr vzorků +++ **Prosinec:** Mezinárodní plán povodí

Duben

Mezinárodní labské fórum

Ve dnech 28. – 29. dubna 2009 se v Ústí nad Labem konalo Mezinárodní labské fórum, jehož hlavním cílem bylo seznámit zainteresovanou veřejnost s návrhem „Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe“ a návrhy programů opatření států v povodí Labe.

Pozvání přijalo více než 150 účastníků z České republiky, Německa, Rakouska a Polska, kteří se 28. dubna zúčastnili Mezinárodního labského fóra. Následující den pokračovala diskuse v kruhu 40 zástupců vybraných významných uživatelů vody, zájmových sdružení, nevládních ekologických organizací, státní a komunální správy a MKOL.

Květen

Kulatý stůl

V květnu 2009 se v Drážďanech uskutečnilo jednání MKOL se zástupci chemického a farmaceutického průmyslu v povodí Labe u kulatého stolu, kde se hovořilo o těchto tématech:

- možnosti dalšího snižování zatížení Labe znečišťujícími látkami,
- aktualizace inventarizace přímých a nepřímých průmyslových zdrojů znečišťujících látek v povodí Labe a
- havarijní znečištění vod.

2009

Srpen

„Druhá zpráva o plnění Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe v letech 2006 - 2008“

Publikace byla představena 13. srpna 2009 na tiskové konferenci v Drážďanech. Prezentace zprávy se setkala s velkým zájmem především německých médií.

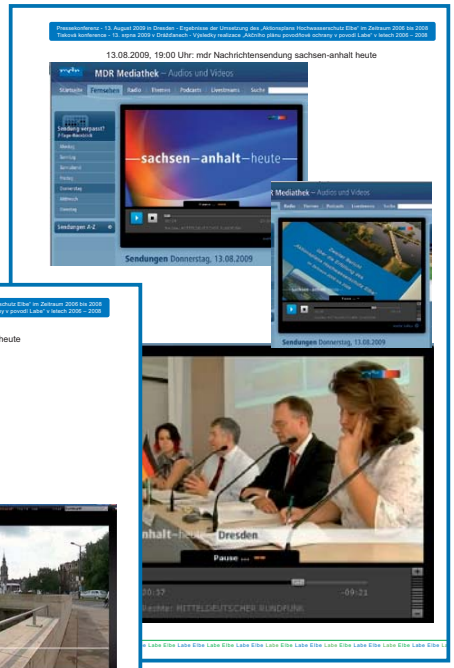

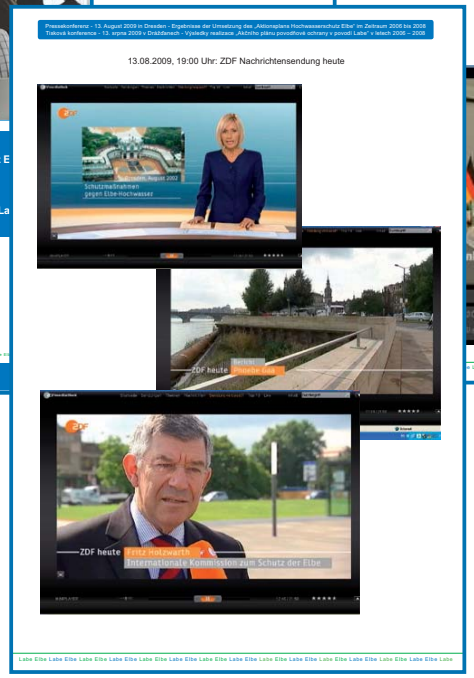

Studie sieht guten Schutz vor Elbe-Hochwasser

Seit der Flut im August 2002 wurden 500 Millionen Euro in Deiche gesteckt.

DRESDEN/DPA - Ein so verheerendes Elbe-Hochwasser wie 2002 kann aus Sicht des Präsidenten der Internationalen Kommission zum Schutz der Elbe (IKSE), Fritz Holzwarth, nicht mehr auftreten. Seitdem sei systematisch am Hochwasserschutz gearbeitet worden, sagte er gestern in Dresden bei der Vorstellung des zweiten Berichts zur Erfüllung des „Aktionsplans Hochwasserschutz“ für den Zeitraum reich Lenzen (Brandenburg) entstanden zudem unlängst 420 Hektar Auenlandschaft wieder. In den nächsten Jahren sei vorgesehen, in weiteren 16 Fällen Deiche zurück zu verlegen. Das Fassungsvermögen der Talsperren stieg laut Holzrath um 50 Millionen Kubikmeter.

Seit der Jahrhundertflut vor sieben Jahren sei nur geredet, aber kaum gehandelt worden, sagte da-

Elbe-Hochwasser wie 2002 „nicht mehr möglich“

Dresden/Berlin. Ein so verheerendes Elbe-Hochwasser wie 2002 kann aus Sicht des Präsidenten der Internationalen Kommission zum Schutz der Elbe (IKSE), Fritz Holzwarth, nicht mehr auftreten. Seitdem sei systematisch am Hochwas-

Flutschutz: Sachsen immer dichter

DRESDEN - Vor sieben Jahren versank halb Sachsen in den Fluten. Deutschlandweit stand vor allem ein Fluss besonders für die Katastrophe: die Elbe. Doch ein so verheerendes Hochwasser kann aus Sicht des Präsidenten der Internationalen Kommission zum Schutz der Elbe (IKSE), Fritz Holzwarth, nicht mehr auftreten.

tionsplans Hochwasserschutz“ für den Zeitraum von 2006 bis 2008.

Seit 2002 seien insgesamt 500 Millionen Euro in den Unterhalt und Bau von Deichen geflossen, 300 Millionen Euro davon auf deutscher Seite. Etwa 180 Kilometer Deiche wurde laut Holzwarth saniert oder neu errichtet. Bis 2015 sollen weitere 700 Millionen Euro

Jahren sei vorgesehen, in weiteren 16 Fällen Deiche zurückzuverlegen.

Das Fassungsvermögen der Talsperren stieg um 50 Millionen Kubikmeter. Der Stauraum von Moldau-Kaskaden in Böhmen sowie den Landestalsperren in Sachsen und Sachsen-Anhalt könne kontrolliert für Elbe und Moldau freigegeben und so eine Überflutung

der Elbe. „Seit der Jahrhundertflut vor sieben Jahren ist nur geredet, aber kaum gehandelt worden“ so BUND-Chef Hubert Weiger. Vor allem müssten mehr natürliche Überschwemmungsflächen geschaffen werden, statt nur höhere Deiche zu bauen.

Die Flut an der Elbe und ihren Nebenflüssen 2002 hatte zu den schwersten Verwüstun-

2009

Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe

2009

V srpnu byl rovněž publikován čtyřstránkový informační list ke zprávě se souhrnem hlavních výsledků, který vyšel v české, německé a anglické verzi.

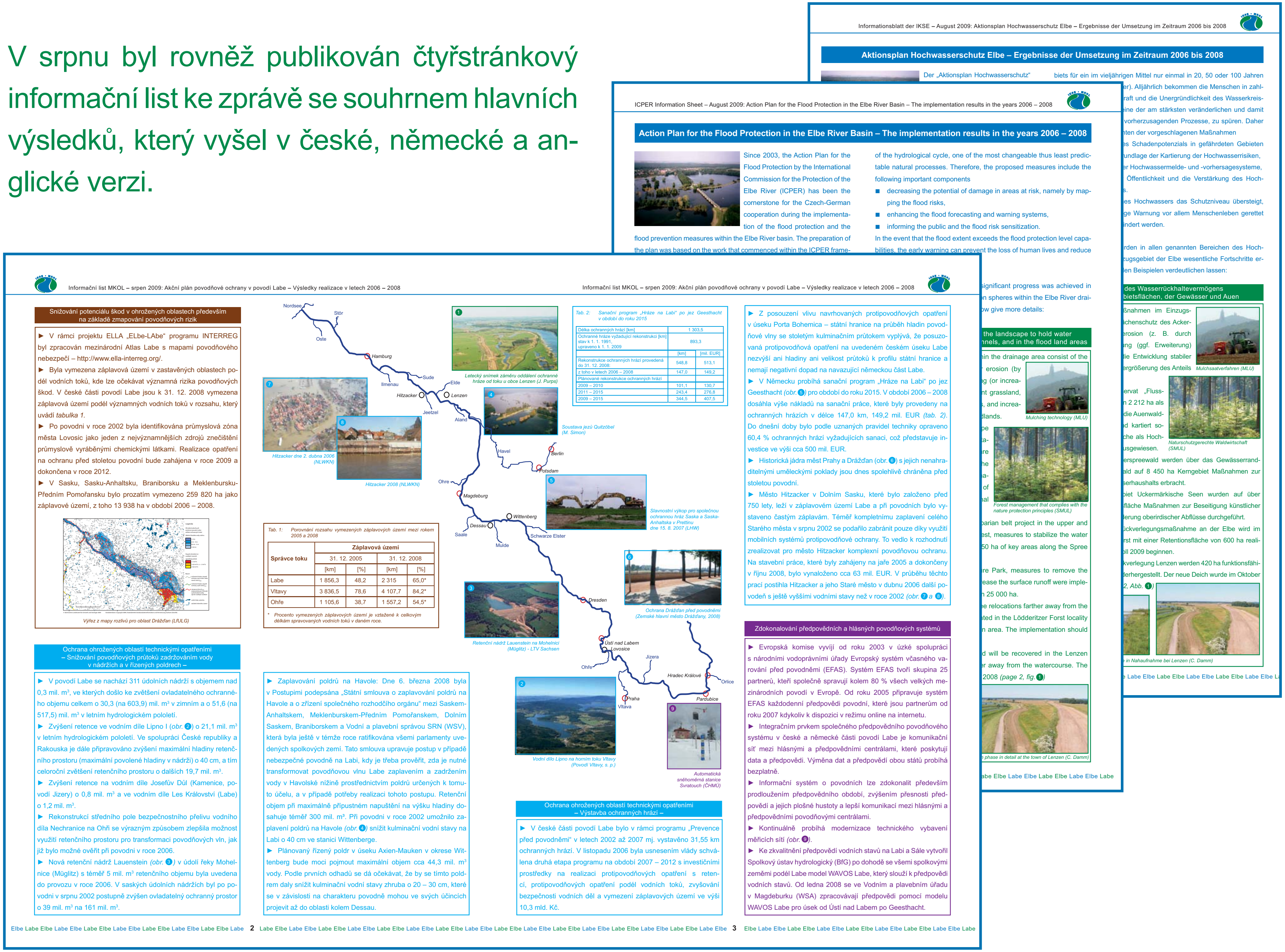

Září

Terénní odběr vzorků

Dne 1. září se v Magdeburku konal terénní odběr vzorků za účasti zástupců 12 laboratoří, které se podílejí na sledování jakosti vody v rámci „Mezinárodního programu měření Labe“. Vzorky byly odebrány z mostu Sternbrücke a následně analyzovány v zúčastněných laboratořích. Společný odběr je jedním z opatření k zajištění dobré kvality a porovnatelnosti hodnot naměřených v povodí Labe.

2009

Prosinec

Mezinárodní plán povodí

V prosinci 2009 bylo na internetových stránkách MKOL zveřejněno konečné znění části A „Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe“.

Při jeho zpracování byly vzaty v úvahu připomínky veřejnosti k návrhu plánu, které zazněly na Mezinárodním labském fóru v dubnu 2009, resp. byly uplatněny písemnou cestou. Sekretariát MKOL obdržel celkem 21 písemných stanovisek.

V lednu 2010 vyšel Mezinárodní plán povodí – část A tiskem.

MEZINÁRODNÍ OBLAST POVODÍ LABE

MEZINÁRODNÍ PLÁN
OBLASTI POVODÍ LABE

podle článku 13 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES
ze dne 23. října 2000,
kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství
v oblasti vodní politiky

ČÁST A

2009

Odborné zpracování a redakce:
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)

2009

2010

Březen: Informační list k plánu povodí +++ **Duben:** Výstava „Kulturní krajina Labe“ +++ **Květen:** Povodňová směrnice +++ **Červen:** Jednání expertů +++ **Říjen:** Magdeburský seminář o ochraně vod +++ Závěrečná zpráva k „Akčnímu programu Labe“ +++ Slavnost 20 let MKOL +++ Statistika malých průtoků na Labi a jeho významných přítocích +++ **Listopad:** Pracovní setkání zástupců mezinárodních hlavních varovných centrál

Březen

Informační list k plánu povodí

Souhrn nejdůležitějších informací z „Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe“ je obsažen v informačním listu MKOL č. 3. Tento list byl publikován a rozeslán v březnu v české, německé a anglické verzi.

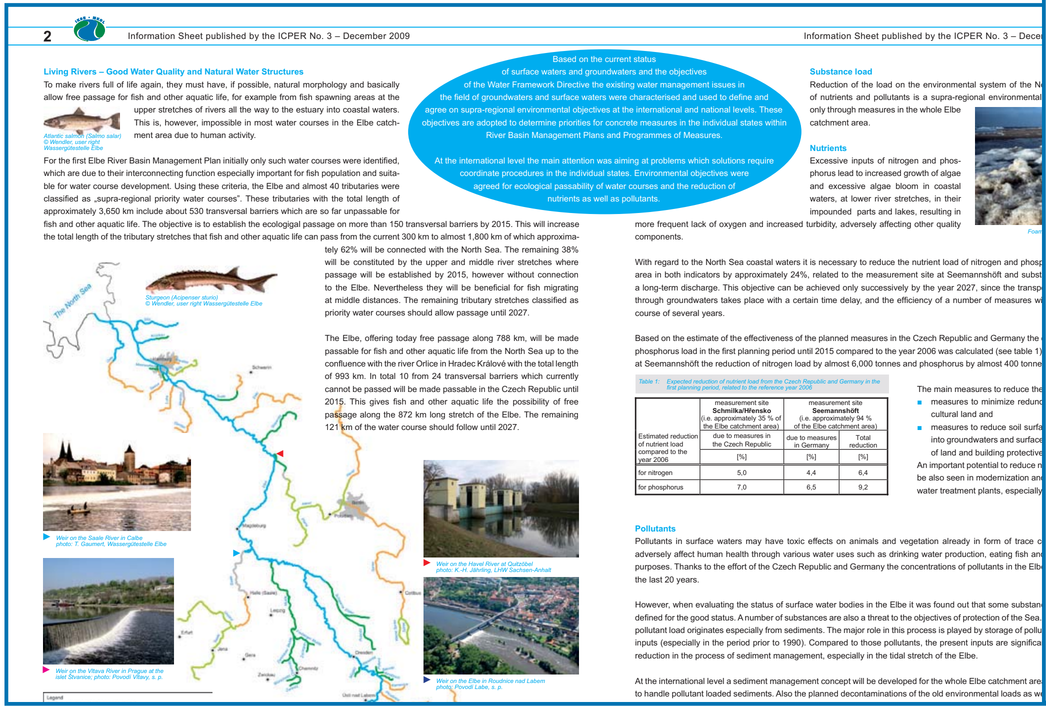
Information Sheet published by the ICPER No. 3 – December 2009

Living Rivers – Good Water Quality and Natural Water Structures

To make rivers full of life again, they must have, if possible, natural morphology and basically allow free passage for fish and other aquatic life, for example from fish spawning areas at the upper stretches of rivers all the way to the estuary into coastal waters. This is, however, impossible in most water courses in the Elbe catchment area due to human activity.

For the first Elbe River Basin Management Plan initially only such water courses were identified, which are due to their interconnecting function especially important for fish population and suitable for water course development. Using these criteria, the Elbe and almost 40 tributaries were classified as „supra-regional priority water courses“. These tributaries with the total length of approximately 3,650 km include about 530 transversal barriers which are so far unpassable for fish and other aquatic life. The objective is to establish the ecological passage on more than 150 transversal barriers by 2015. This will increase the total length of the tributary stretches that fish and other aquatic life can pass from the current 300 km to almost 1,800 km of which approximately 62% will be connected with the North Sea. The remaining 38% will be constituted by the upper and middle river stretches where passage will be established by 2015, however without connection to the Elbe. Nevertheless they will be beneficial for fish migrating at middle distances. The remaining tributary stretches classified as priority water courses should allow passage until 2027.

The Elbe, offering today free passage along 788 km, will be made passable for fish and other aquatic life from the North Sea up to the confluence with the river Orlice in Hradec Králové with the total length of 993 km. In total 10 from 24 transversal barriers which currently cannot be passed will be made passable in the Czech Republic until 2015. This gives fish and other aquatic life the possibility of free passage along the 872 km long stretch of the Elbe. The remaining 121 km of the water course should follow until 2027.

Based on the current status of surface waters and groundwaters and the objectives of the Water Framework Directive the existing water management issues in the field of groundwaters and surface waters were characterised and used to define and agree on supra-regional environmental objectives at the international and national levels. These objectives are adopted to determine priorities for concrete measures in the individual states within River Basin Management Plans and Programmes of Measures.

At the international level the main attention was aiming at problems which solutions require coordinate procedures in the individual states. Environmental objectives were agreed for ecological passability of water courses and the reduction of nutrients as well as pollutants.

Substance load

Reduction of the load on the environmental system of the N… of nutrients and pollutants is a supra-regional environmental … only through measures in the whole Elbe catchment area.

Nutrients

Excessive inputs of nitrogen and phosphorus lead to increased growth of algae and excessive algae bloom in coastal waters, at lower river stretches, in their impounded parts and lakes, resulting in more frequent lack of oxygen and increased turbidity, adversely affecting other quality components.

With regard to the North Sea coastal waters it is necessary to reduce the nutrient load of nitrogen and phosp… area in both indicators by approximately 24%, related to the measurement site at Seemannshöft and subst… a long-term discharge. This objective can be achieved only successively by the year 2027, since the transp… through groundwaters takes place with a certain time delay, and the efficiency of a number of measures wi… course of several years.

Based on the estimate of the effectiveness of the planned measures in the Czech Republic and Germany the … phosphorus load in the first planning period until 2015 compared to the year 2006 was calculated (see table 1) … at Seemannshöft the reduction of nitrogen load by almost 6,000 tonnes and phosphorus by almost 400 tonne…

Table 1: Expected reduction of nutrient load from the Czech Republic and Germany in the first planning period, related to the reference year 2006

	measurement site Schmilka/Hřensko (i.e. approximately 35 % of the Elbe catchment area)	measurement site Seemannshöft (i.e. approximately 94 % of the Elbe catchment area)	
Estimated reduction of nutrient load compared to the year 2006	due to measures in the Czech Republic	due to measures in Germany	Total reduction
	[%]	[%]	[%]
for nitrogen	5,0	4,4	6,4
for phosphorus	7,0	6,5	9,2

The main measures to reduce the …
- measures to minimize redund… cultural land and
- measures to reduce soil surfa… into groundwaters and surface… of land and building protective…

An important potential to reduce n… be also seen in modernization an… water treatment plants, especially…

Pollutants

Pollutants in surface waters may have toxic effects on animals and vegetation already in form of trace c… adversely affect human health through various water uses such as drinking water production, eating fish an… purposes. Thanks to the effort of the Czech Republic and Germany the concentrations of pollutants in the Elb… the last 20 years.

However, when evaluating the status of surface water bodies in the Elbe it was found out that some substan… defined for the good status. A number of substances are also a threat to the objectives of protection of the Sea. … pollutant load originates especially from sediments. The major role in this process is played by storage of pollu… inputs (especially in the period prior to 1990). Compared to those pollutants, the present inputs are significa… reduction in the process of sediment management, especially in the tidal stretch of the Elbe.

At the international level a sediment management concept will be developed for the whole Elbe catchment are… to handle pollutant loaded sediments. Also the planned decontaminations of the old environmental loads as w…

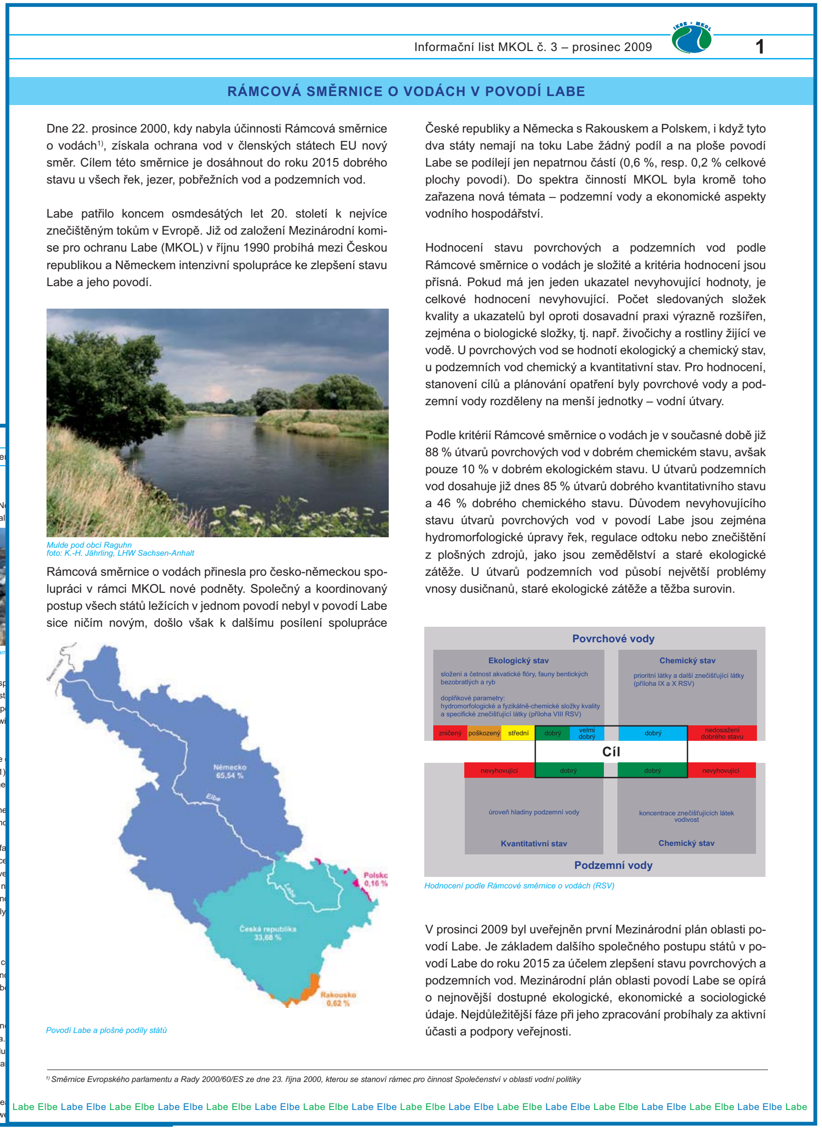
Informační list MKOL č. 3 – prosinec 2009 1

RÁMCOVÁ SMĚRNICE O VODÁCH V POVODÍ LABE

Dne 22. prosince 2000, kdy nabyla účinnosti Rámcová směrnice o vodách[1], získala ochrana vod v členských státech EU nový směr. Cílem této směrnice je dosáhnout do roku 2015 dobrého stavu u všech řek, jezer, pobřežních vod a podzemních vod.

Labe patřilo koncem osmdesátých let 20. století k nejvíce znečištěným tokům v Evropě. Již od založení Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL) v říjnu 1990 probíhá mezi Českou republikou a Německem intenzivní spolupráce ke zlepšení stavu Labe a jeho povodí.

Mulde pod obcí Raguhn
foto: K.-H. Jährling, LHW Sachsen-Anhalt

Rámcová směrnice o vodách přinesla pro česko-německou spolupráci v rámci MKOL nové podněty. Společný a koordinovaný postup všech států ležících v jednom povodí nebyl v povodí Labe sice ničím novým, došlo však k dalšímu posílení spolupráce České republiky a Německa s Rakouskem a Polskem, i když tyto dva státy nemají na toku Labe žádný podíl a na ploše povodí Labe se podílejí jen nepatrnou částí (0,6 %, resp. 0,2 % celkové plochy povodí). Do spektra činností MKOL byla kromě toho zařazena nová témata – podzemní vody a ekonomické aspekty vodního hospodářství.

Hodnocení stavu povrchových a podzemních vod podle Rámcové směrnice o vodách je složité a kritéria hodnocení jsou přísná. Pokud má jen jeden ukazatel nevyhovující hodnoty, je celkové hodnocení nevyhovující. Počet sledovaných složek kvality a ukazatelů byl oproti dosavadní praxi výrazně rozšířen, zejména o biologické složky, tj. např. živočichy a rostliny žijící ve vodě. U povrchových vod se hodnotí ekologický a chemický stav, u podzemních vod chemický a kvantitativní stav. Pro hodnocení, stanovení cílů a plánování opatření byly povrchové vody a podzemní vody rozděleny na menší jednotky – vodní útvary.

Podle kritérií Rámcové směrnice o vodách je v současné době již 88 % útvarů povrchových vod v dobrém chemickém stavu, avšak pouze 10 % v dobrém ekologickém stavu. U útvarů podzemních vod dosahuje již dnes 85 % útvarů dobrého kvantitativního stavu a 46 % dobrého chemického stavu. Důvodem nevyhovujícího stavu útvarů povrchových vod v povodí Labe jsou zejména hydromorfologické úpravy řek, regulace odtoku nebo znečištění z plošných zdrojů, jako jsou zemědělství a staré ekologické zátěže. U útvarů podzemních vod působí největší problémy vnosy dusičnanů, staré ekologické zátěže a těžba surovin.

Povodí Labe a plošné podíly států

Hodnocení podle Rámcové směrnice o vodách (RSV)

V prosinci 2009 byl uveřejněn první Mezinárodní plán oblasti povodí Labe. Je základem dalšího společného postupu států v povodí Labe do roku 2015 za účelem zlepšení stavu povrchových a podzemních vod. Mezinárodní plán oblasti povodí Labe se opírá o nejnovější dostupné ekologické, ekonomické a sociologické údaje. Nejdůležitější fáze při jeho zpracování probíhaly za aktivní účasti a podpory veřejnosti.

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky

Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe

2010

Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe

Duben

Výstava „Kulturní krajina Labe“

MKOL měla možnost se představit v souvislosti s tématem Mezinárodní stavební výstavy 2010 „Život na Labi a s Labem“.

V rámci výstavy „Kulturní krajina Labe“, která se konala od dubna do října 2010 v Magdeburku, se mohlo přes 5 000 návštěvníků informovat na tabuli a pomocí trojjazyčné prezentace na dotykové obrazovce o oblastech činnosti a výsledcích práce MKOL.

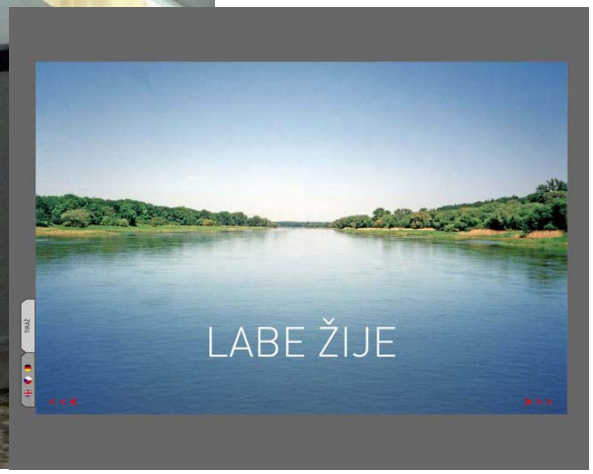

2010

Květen

Povodňová směrnice

Vedoucí delegací MKOL a zástupci Rakouska a Polska v mezinárodní koordinační skupině ICG odsouhlasili návrh postupu implementace Povodňové směrnice v povodí Labe na mezinárodní úrovni.

Cílem je vypracovat společný Mezinárodní plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe v analogické struktuře k plánu povodí dle Rámcové směrnice o vodách, tzn. úroveň A (pro Mezinárodní oblast povodí Labe) a úroveň B (národní plány pro části Mezinárodní oblasti povodí Labe jednotlivých států).

Červen

Jednání expertů

V červnu 2010 zorganizovala MKOL v Drážďanech jednání expertů k managementu množství vod v Mezinárodní oblasti povodí Labe. Na 23. zasedání MKOL v říjnu 2010 byly výsledky tohoto jednání potvrzeny schválením usnesení o založení ad hoc skupiny expertů „Management množství vod“.

Říjen

Magdeburský seminář o ochraně vod

V říjnu 2010 se v Teplicích konal 14. Magdeburský seminář o ochraně vod, kterého se zúčastnilo takřka 300 odborníků z České republiky, Německa, Polska, Rakouska a Slovenska. Program, který zahrnoval celkem 35 referátů, zahájil předseda pracovní skupiny WFD MKOL, pan Rolf-Dieter Dörr, přednáškou „Plánování v Mezinárodní oblasti povodí Labe“.

Na výstavě posterů k semináři bylo prezentováno na 30 posterů, přičemž MKOL byla zastoupena čtyřmi postery na tato témata:

- Mezinárodní plán oblasti povodí Labe
- výsledky „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“
- vývoj charakteristik malých průtoků na Labi a jeho významných přítocích v období 1961 – 2005 a
- 20 let MKOL.

Sekretariát MKOL podporoval hlavního organizátora, státní podnik Povodí Ohře, při přípravě a realizaci semináře.

Říjen

Závěrečná zpráva k „Akčnímu programu Labe“

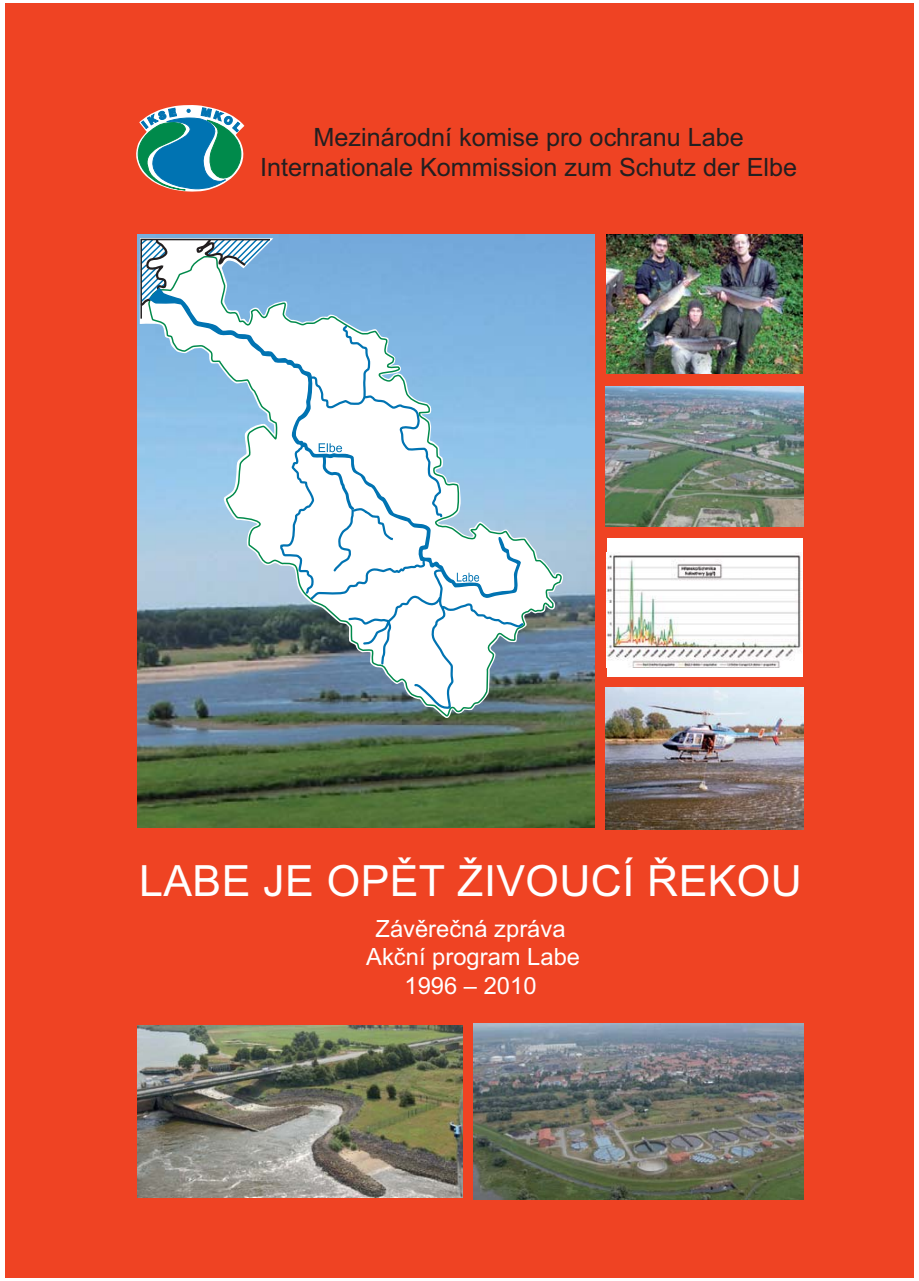

U příležitosti 20. výročí MKOL byla zveřejněna Závěrečná zpráva o plnění „Akčního programu Labe“ v letech 1996 – 2010 s titulem „Labe je opět živoucí řekou“. Zpráva dokumentuje nejen stav realizace opatření „Akčního programu Labe“, ale i pozitivní vývoj Labe a jeho přítoků během uplynulých 20 let od založení MKOL.

2010

Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe

Říjen

Tisková konference k Závěrečné zprávě k „Akčnímu programu Labe“

Publikace byla představena 8. října 2010 na tiskové konferenci v Blockhausu v Drážďanech a setkala se s velkým zájmem veřejnosti.

DIE WELT

ELBE

Zustand des Stromes deutlich verbessert

Die Internationale Kommission zum Schutz der Elbe hat zu ihrem 20-jährigen Bestehen eine positive Bilanz zur Entwicklung des Flusses gezogen. Die Abwasserbelastung der Elbe sei wesentlich gesenkt worden, teilte Kommissionspräsident Fritz Holzwarth in Dresden mit. Damit sei ein Hauptziel der Arbeit erreicht, hieß es. Infolge der Verbesserung des Sauerstoffgehalts im Wasser seien inzwischen auch wieder mehr Arten in der Elbe beheimatet. Die Kommission wurde am 8. Oktober 1990 in Magdeburg mit dem Ziel der Verbesserung der Qualität von Elbe und deren Nebenflüssen gegründet. Nach ihren Angaben sind allein in Deutschland seitdem 3,9 Milliarden Euro in den Bau und die Sanierung von Kläranlagen geflossen. Die Elbe ist nach dem Rhein der längste und meistbefahrene Fluss Deutschlands und einer der Hauptströme Mitteleuropas. *dapd*

Bild DRESDEN

Seite 8

Elbe schon viel sauberer

Dresden – Gegen vor 20 Jahren wurde die Internationale Kommission zum Schutz der Elbe (IKSE) gegründet. Jetzt wurde erstmals Bilanz gezogen. Fazit: Die Elbe ist wesentlich sauberer als zur Wende. Bringt aber noch weitere 30 Jahre, um komplett ein zu sein.

- Die gesamten Abwasserlasten sind um 94 Prozent in der Elbe, ihrem Nebenflüssen (1990: 79 Arten)
- Es fließt viel weniger Chemie in den Fluss, z. B. Stickstoff (1990:

52
9.10.10

Die Elbe ist in zehn Jahren sauber

Die Fische kehren in den Strom zurück, und das Wasser wird wieder nutzbar.

Von Stephan Schön
SCHOEN.STEPHAN@DD-V.DE

Dresden. Nach zwanzig Jahren Sanierung ist die Elbe wieder ein lebendiger Fluss. Inzwischen leben im Strom 90 verschiedene Fischarten. 1990 waren es gerade einmal 15. Das Baden in der Elbe ist heute wieder möglich. Mehr als 90 Prozent der Schwermetalle und der gefährlichsten Giftstoffe sind in den vergangenen zwanzig Jahren aus dem Fluss entfernt worden.

Diese Bilanz zog am Freitag der Präsident der Internationalen Kommission zum Schutz der Elbe, Fritz Holzwarth. Vor genau 20 Jahren war sie von Deutschland und Tschechien gegründet worden. Seither wurden von Deutschland rund vier Milliarden Euro und von Tschechien etwa eine halbe Milliarde Euro in neue Kläranlagen und in die Abwasserreinigung investiert. Damit habe Deutschland zu 90 Prozent seine Ziele für einen sauberen Fluss erreicht, Tschechien sei etwa auf halbem Wege, berichtete Fritz Holzwarth. „In zehn Jahren wird die Elbe ein sauberer Fluss sein und überall blaue Werte haben.“ Blau bedeutet: Alle Wasserwerte erfüllen die EU-Umweltnormen.

Neue Staustufe schadet

Die Bemühungen um einen natürlichen Fluss werden derzeit durch die Planung einer neuen Staustufe in Tschechien behindert. „Neue Staustufen schaden dem Fluss“, sagte Holzwarth. Das betreffe die Biologie, aber au
Deutschland kann
ken anmelden, h
Vetorecht, mit de
stufenbau bei Dec
ße. Derzeit werde
aus dem Tschech
Bis Februar soll d
Gutachten vorlieg
„Auf deutscher
ne neuen Elbe-Sta
sagte Holzwarth.
Fluss künftig
schiffbar ist, soll
projekt zu den F
wandels für die El

Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe

2010

Říjen

2010

Slavnost 20 let MKOL

Dne 8. října 2010 se v Drážďanech konala slavnost k 20. výročí založení MKOL. Pozvání do Blockhausu přijalo na 120 hostů.

Po uvítacím projevu prezidenta MKOL, pana Dr. Fritze Holzwartha, zahájil pan Dr. Eckhart W. Peters svou zajímavou přednáškou „Kulturní krajina Labe“ blok pozdravných projevů na téma „Pohledy na Labe“. Zde jsme mohli jako přednášející uvítat prvního náměstka primátorky zemského hlavního města Drážďany, pana Dirka Hilberta, parlamentní státní tajemnici ve Spolkovém ministerstvu životního prostředí, paní Ursulu Heinen-Esser, zástupce českého Ministerstva životního prostředí, pana Václava Dvořáka, a vedoucího oddělení Saského státního ministerstva životního prostředí a zemědělství, pana Ulricha Krause.

Prezident Spolkového úřadu životního prostředí, pan Jochen Flasbarth, naladil posluchače svou přednáškou k tematickému komplexu „Nový pohled na poříční krajinu – Labe v roce 2030“ na návaznou pódiovou diskusi se zástupci různých institucí, zájmových svazů a projektů, kteří diskutovali o tomto tématu z různých úhlů.

V návaznosti na besedu využili hosté z Komise, z partnerských institucí, bývalí prezidenti MKOL, bývalí členové pracovních skupin a skupin expertů, ale i pracovníci sekretariátu v uvolněné a příjemné atmosféře tuto příležitost k rozhovorům, vzpomínkám a výměně informací. Celá akce byla zasazena do rámce promítání diapozitivů „Labské imprese“ s fotografiemi Janose Stekovicse a hudbou kvartetu Markuse Wagnera. Sekretariát vydal u této příležitosti noviny „Zvláštní vydání Labe Elbe“.

ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ LABE ELBE

IKSE-MKOL

WWW.IKSE-MKOL.ORG

PÁTEK, 8. ŘÍJNA 2010 | VYDAVATEL: SEKRETARIÁT MKOL | Č. 1

ÚVODNÍ SLOVO PREZIDENTA

Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL) oslavuje dnes, 8. října 2010, dvacet let své činnosti. To je pro nás příležitostí k ohlédnutí do minulosti prostřednictvím tohoto Zvláštního vydání LABE ELBE.

Mám radost, že se nám vedle odborných příspěvků podařilo získat ke krátkému rozhovoru také vedoucí delegací a k osobnímu ohlédnutí i předsedy hlavních pracovních skupin. Obzvlášť velkou radost mám také z příspěvků prvního prezidenta MKOL, pana Dr. Dietricha Ruchaye, který stál u zrodu Komise a pana RNDr. Pavla

Smlouva o založení Mezinárodní komise pro ochranu Labe podepsána 8. října 1990

20 LET MEZINÁRODNÍ KOMISE PRO OCHRANU LABE

Drážďany (MKOL). Dne 8. října 1990 byla v Magdeburku mezi Německem, tehdejší Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Evropským hospodářským společenstvím podepsána Dohoda o Mezinárodní komisi pro ochranu Labe (MKOL). Byla to první mezinárodní smlouva, kterou Spolková republika Německo uzavřela po znovusjednocení.

Podle Dohody o MKOL je cílem: podporuje sekretariát MKOL se sídlem v Magdeburku.

Dne 22. prosince 2000, kdy nabyla účinnosti evropská Rámcová směrnice o vodách, získala ochrana vod v členských státech EU nové základy. Cílem této směrnice je dosáhnout do roku 2015 dobrého stavu u všech řek, jezer, pobřežních vod a podzemních vod.

Rámcová směrnice o vodách byl uveřejněn první mezinárodní plán povodí Labe. Je základem dalšího společného postupu států v povodí Labe do roku 2015 za účelem zlepšení stavu povrchových a podzemních vod.

Říjen

Statistika malých průtoků na Labi a jeho významných přítocích

Další rozpracování statistiky malých průtoků na Labi a jeho významných přítocích se zaměřilo na analýzy trendů a bodů zlomu např. u následujících charakteristik:

- minimální 7-denní průtoky, průměrné roční a měsíční průtoky
- Q_{355d}
- měsíční, sezónní a roční srážkové úhrny

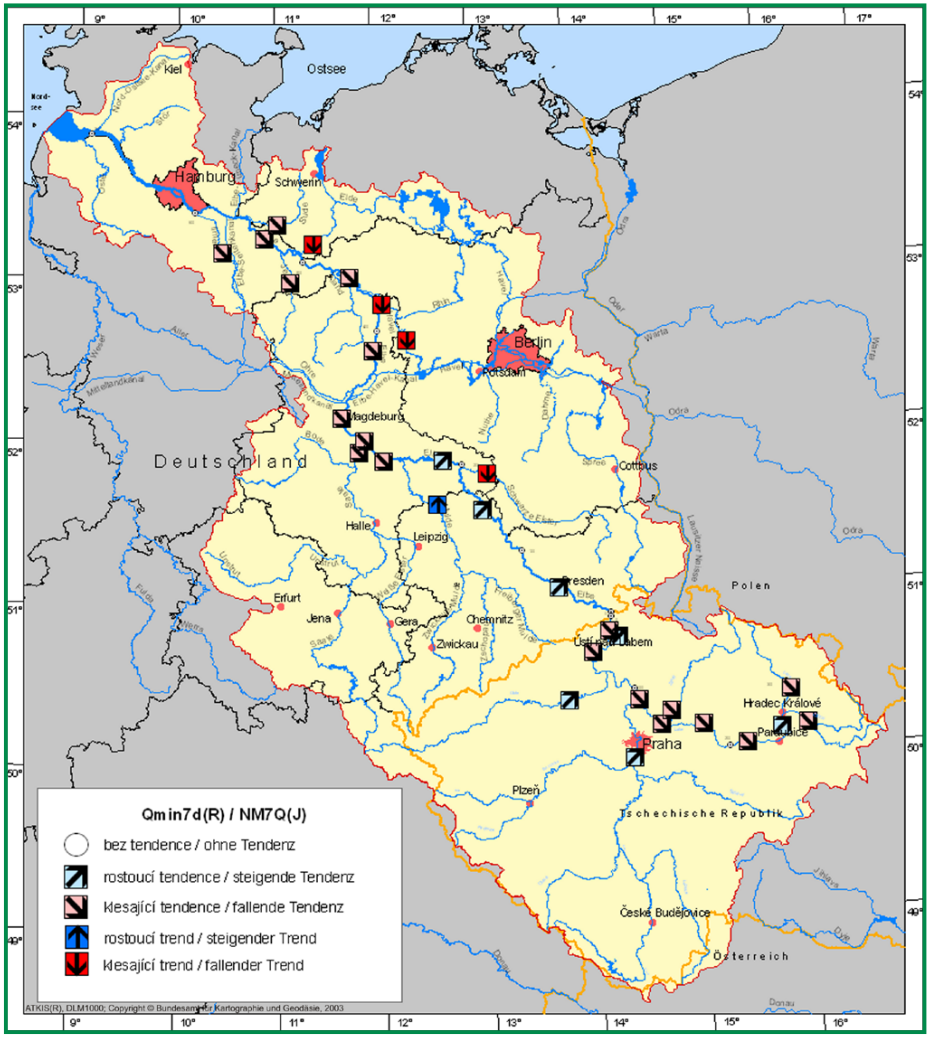

Roční minimální 7-denní průtoky – Qmin7d(R), období 1961 – 2005

2010

Listopad

Pracovní setkání zástupců mezinárodních hlavních varovných centrál

MKOL uspořádala v listopadu 2010 v Koblenci pracovní setkání zástupců mezinárodních hlavních varovných centrál a institucí zodpovědných za použití „Poplachového modelu Labe“ v případě závažného havarijního znečištění vod.

Hlavními cíli setkání byly:

- analýza nedostatků při přenosu informací v rámci „Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe“
- diskuse k dalšímu vývoji „Poplachového modelu Labe“
- výměna praktických zkušeností se zástupci Mezinárodní komise pro ochranu Rýna

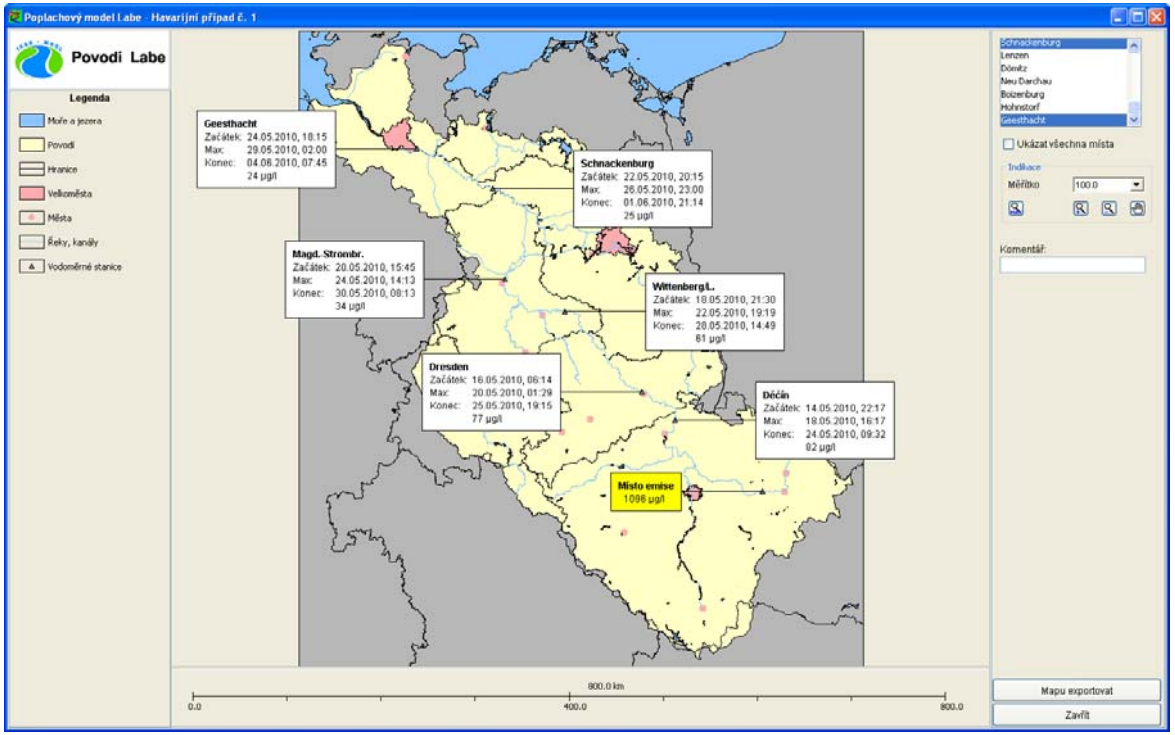

2010

Každoročně

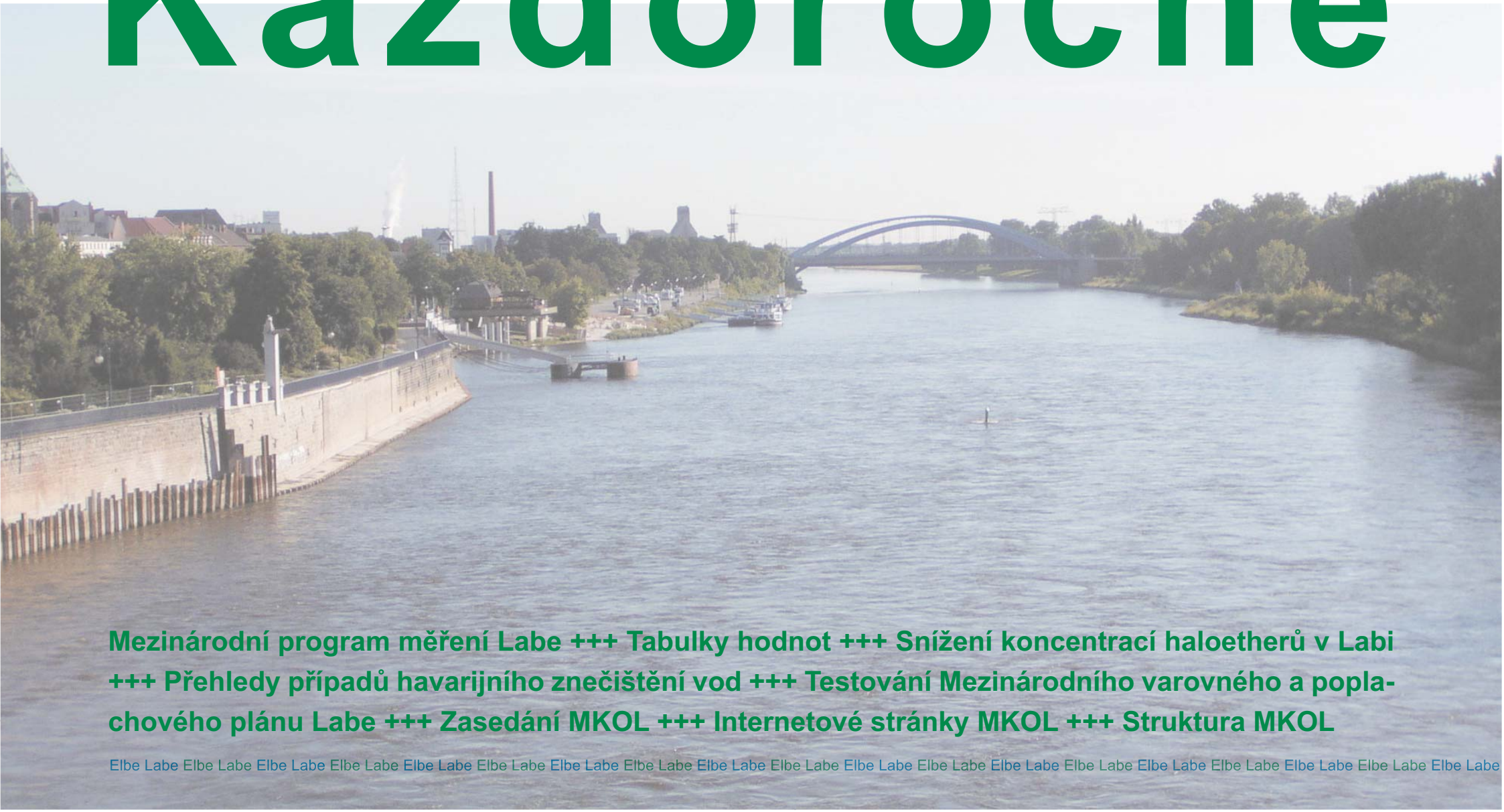

Mezinárodní program měření Labe +++ Tabulky hodnot +++ Snížení koncentrací haloetherů v Labi +++ Přehledy případů havarijního znečištění vod +++ Testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe +++ Zasedání MKOL +++ Internetové stránky MKOL +++ Struktura MKOL

Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe

Mezinárodní program měření Labe

V rámci „Mezinárodního programu měření Labe“ se sleduje na 19 měrných profilech (7 v České republice, 12 v Německu) na Labi (9 měrných profilů) a jeho přítocích (10 měrných profilů – Vltava s Berounkou, Ohře, Černý Halštrov/Schwarze Elster, Mulde, Sála/Saale s řekou Unstrut a Bílým Halštrovem/Weiße Elster, Havola/Havel se Sprévou/Spree) více než 100 fyzikálních, chemických a biologických ukazatelů. „Mezinárodní program měření Labe“ je každoročně aktualizován.

Součástí programu jsou i společné odběry vzorků z vrtulníku v podélném profilu Labe od ústí do Severního moře po pramen v Krkonoších, které se v letech 2008 – 2010 uskutečnily vždy v květnu a srpnu.

Tabulky hodnot

Výsledky sledování jakosti vody v Labi a jeho významných přítocích v rámci „Mezinárodního programu měření Labe“ jsou každoročně publikovány v „Tabulkách hodnot fyzikálních, chemických a biologických ukazatelů“.

Za hydrologické roky 2007, 2008 a 2009 byly vypracovány tabulky hodnot průtoků v 27 vodoměrných stanicích na Labi a vybraných přítocích a tabulky hodnot plavenin (koncentrace a odtoky) v 19 měrných profilech plavenin na Labi a vybraných přítocích. Tyto tabulky hodnot byly opatřeny souhrnným komentářem.

Snížení koncentrací haloetherů v Labi

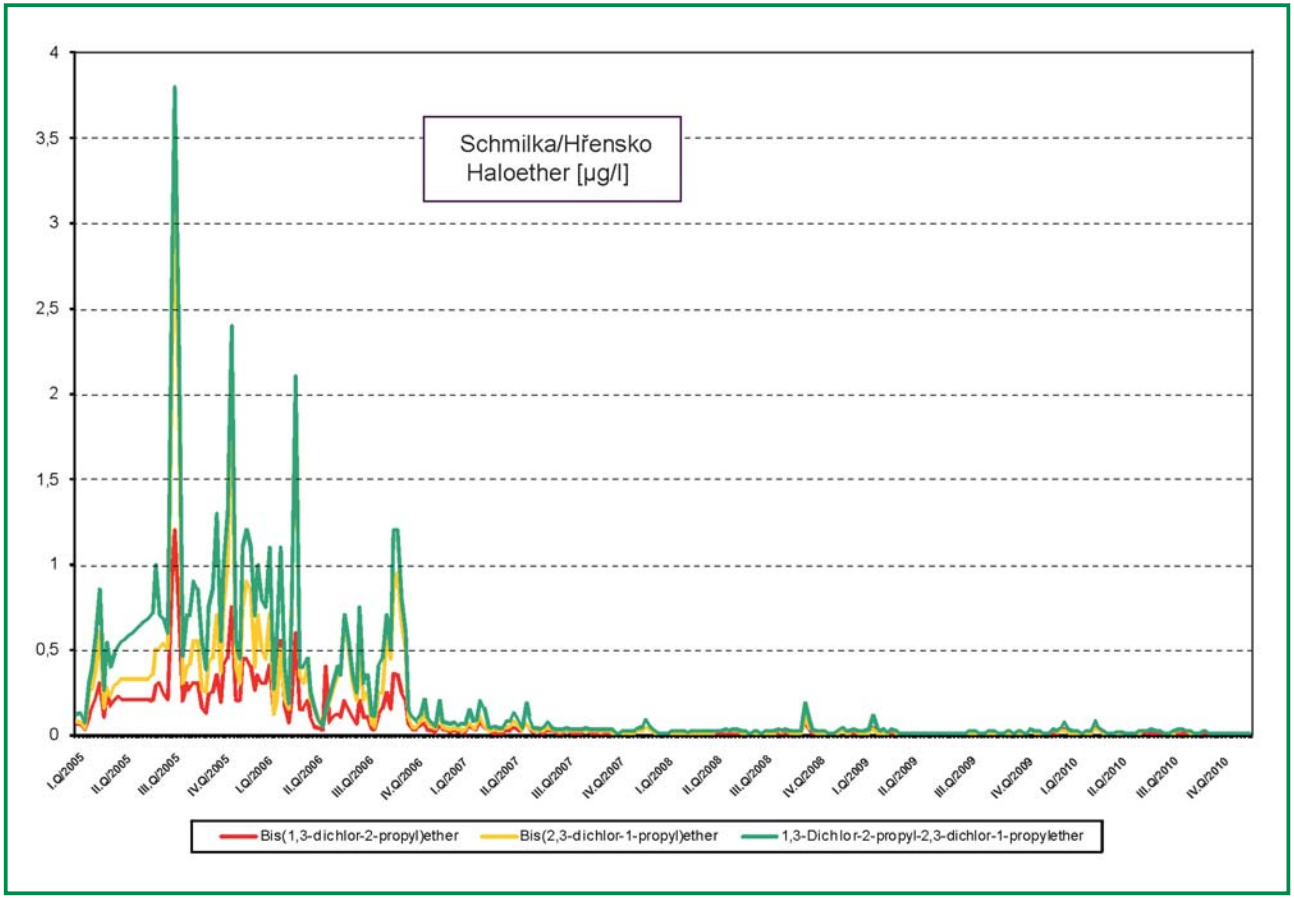

Také v uplynulých třech letech se MKOL zasazovala o zlepšení jakosti vody v Labi. Díky konstruktivní spolupráci regionálních úřadů a původce znečištění se podařilo výrazně snížit zatížení Labe haloethery. Při projednávání nového vodoprávního povolení pro vypouštění odpadních vod ze Spolchemie v Ústí nad Labem přes čistírnu odpadních vod v Neštěmicích do Labe s platností od 1. ledna 2010 bylo dosaženo snížení limitu pro vypouštění haloetherů z původních 3 t/rok na 500 kg/rok.

Přehledy případů havarijního znečištění vod

Byly zpracovány roční přehledy případů havarijního znečištění vod v povodí Labe v letech 2007, 2008 a 2009 vybraných na základě kritérií k posouzení havarijního znečištění vod v rámci „Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe“. Celkem se vyskytlo 43 případů havarijního znečištění vod.

Testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe

Funkčnost hlásných cest „Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe“ je pravidelně testována. Testování proběhla v červenci 2008, lednu a dubnu 2009 a v únoru a červenci 2010.

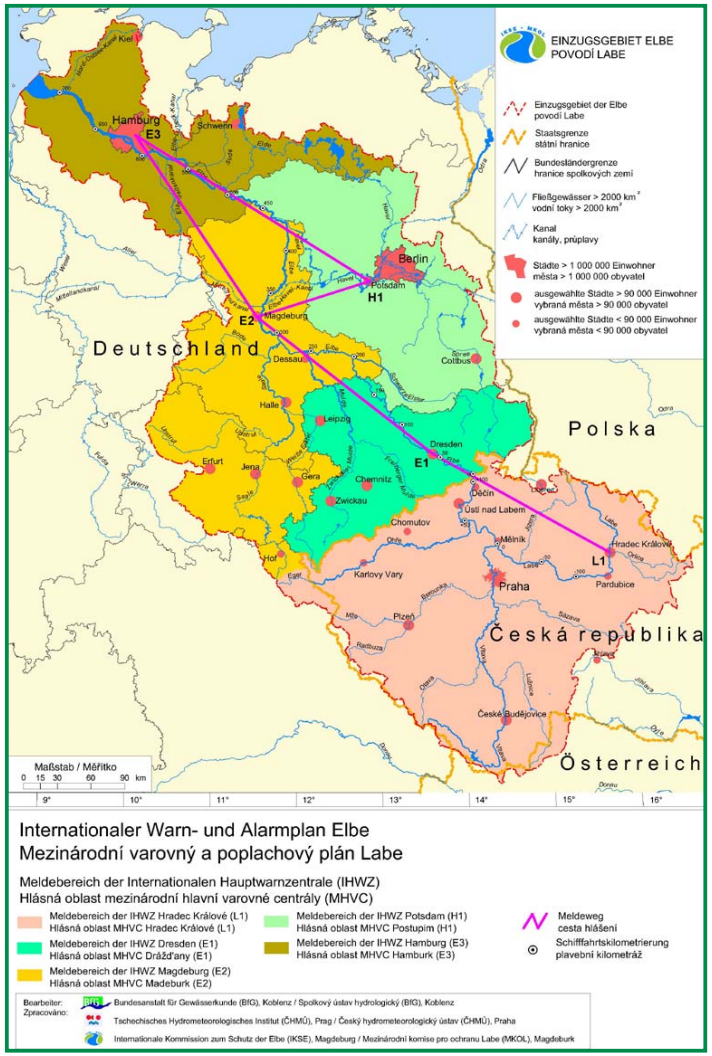

Zasedání MKOL

Nejvyšším grémiem MKOL jsou zasedání, na kterých se zpravidla v říjnu každého roku schází kompletní delegace smluvních stran. V letech 2008 – 2010 zasedala MKOL v Magdeburku, v Hradci Králové a v Drážďanech.

Internetové stránky MKOL

Internetové stránky MKOL jsou průběžně aktualizovány. Od roku 2008 jsou zde k dispozici i všechny publikace MKOL ve formátu PDF.

Struktura MKOL

V základní struktuře MKOL nedošlo v uplynulém období k žádným změnám. K prioritám činnosti Komise nadále patří:

- implementace Rámcové směrnice o vodách v Mezinárodní oblasti povodí Labe,
- povodňová ochrana a
- havarijní znečištění vod.

V září 2009 zahájila činnost ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ a v září 2010 ad hoc skupina expertů „Povrchové vody využívané pro plavební účely“.

Od roku 2003 se mohou do práce MKOL aktivně zapojit i nevládní organizace. Tuto možnost zatím využívají především německé ekologické organizace a od druhé poloviny roku 2010 i německé Pracovní společenství vodárenských společností v povodí Labe (AWE – Arbeitsgemeinschaft der Wasserversorger im Einzugsgebiet der Elbe).

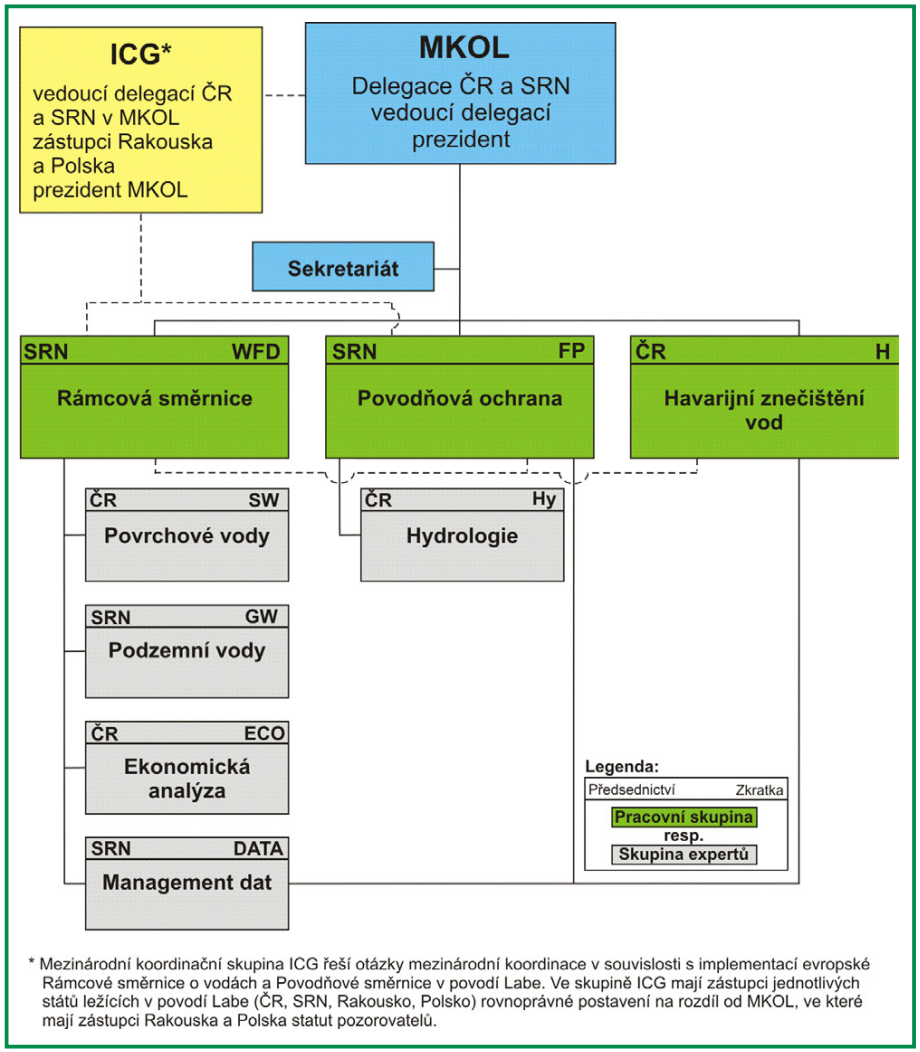

Vydavatel: Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
Internationale Kommission zum Schutz der Elbe (IKSE)
PF 1647/1648
39006 Magdeburg

Náklad: 220 výtisků

Tisk: Harzdruckerei GmbH
Max-Planck-Straße 12/14
38855 Wernigerode

Magdeburk, leden 2011

Tiráž

Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe